

Andrzej Bąkowski

"Alimenty i ojcostwo : Komentarz do przepisów - Orzecznictwo - Piśmiennictwo - Wzory Pism",
Zdzisław Krzemiński, Zakamycze
2002 : [recenzja]

Palestra 46/9-10(537-538), 164-165

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

gólności opracowany przez Iberyjski Instytut Prawa Procesowego projekt modelowego kodeksu postępowania cywilnego dla państw Ameryki Łacińskiej z 1988 r. (*Codigo Tipo*), projekt europejskiego kodeksu sądowego (*European Judicial Code*) opracowany w 1993 r. na zlecenie Komisji Wspólnot Europejskich oraz projekt zbioru norm postępowania cywilnego w sprawach o aspekcie międzynarodowym (*Transnational Rules of Civil Procedure*) opracowany przez prof. G.C. Hazarda (USA) i prof. M. Taruffo (Włochy).

Należy podkreślić, że wszystkie składające się na recenzowane dzieło studia cechują się wysokim poziomem merytorycznym oraz gruntownością opracowania. Z racji treści poznawczych dzieło to należy uważać za ważny dla nauki prawa wkład nowych uwag i przemyśleń. Jego walory naukowe podnosi ponadto aktualność problematyki podjętej w artykułach składających się na całość opracowania.

Bogactwo tematyczne recenzowanego dzieła, wielość i różnorodność składających się na nie opracowań pozwalają je traktować jako stosunkowo obszerny przegląd dorobku naukowego młodej kadry naukowej Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Z tych samych względów recenzowane opracowanie ma niewątpliwie wszelkie dane, aby traktować je w kategoriach znaczącego wydarzenia naukowego. Jest ono zdolne zainteresować nie tylko teoretyka, ale także praktyka stykającego się w swej działalności z prawem konstytucyjnym, administracyjnym, finansowym, postępowaniem cywilnym i europejskim prawem wspólnotowym.

Andrzej Marciniak

Zdzisław Krzemiński: *Alimenty i ojcostwo. Komentarz do przepisów. Orzecznictwo.*

Piśmiennictwo. Wzory pism

Kantor Wydawniczy Zakamycze 2002

Znakomity adwokat-praktyk w ciągu całego życia zawodowego nie rozstawał się z piórem publicysty i komentatora. W oparciu o kapitał własnych doświadczeń i dobrze opanowany warsztat naukowy, adw. dr Z. Krzemiński stworzył zasługujący na uznanie dorobek piśmienniczy. Oczywiście nie mam zamiaru powiedzieć, że dzieło to jest skończone. Dr Z. Krzemiński ma w tej mierze dalsze plany, czego dowodem jest wydany w bieżącym roku komentarz „Alimenty i ojcostwo”. Praca w gąszczu istniejących już publikacji na ten temat zwraca uwagę kondensacją ważnych kwestii procesowych i materialno-prawnych, wyłożeniem ich zwięźle i przekonująco, zgodnie z myślą autorską, aby dać czytelnikowi do ręki kompendium

do szybkiego stosowania. Jest to bardzo ważne założenie, cenne dla wszystkich praktyków, sędziów, radców prawnych, adwokatów. Chcemy mieć bowiem w publikacjach typu komentarzowego, co tu ukrywać, przejrzyste przesłanki do prowadzonych czy rozstrzyganych spraw. Dr Z. Krzemiński jest za te zalety jego publikacji ceniony. W cytowanej pracy widać wyraźnie ten zamysł i styl autora. Przytaczana jest obficie literatura przedmiotu, przy czym Z. Krzemiński często ujawnia w czym się zgadza z innymi autorami, a z czym nie. Przy okazji mamy więc przegląd fluktuujących opinii prawnych licznych znawców przedmiotu. W komentarzu jest miejsce na krytycyzm, ale i niewątpliwe uznanie dla pracy sądów w szczególności Sądu Najwyższego, którego wkład w kształtowanie sprawiedliwego prawa jest nie do przecenienia.

Wykład komentarza do „Alimentów i ojcostwa” składa się z siedmiu części:

I. Obowiązek alimentacyjny, II. Ustalanie ojcostwa, III. Władza rodzicielska, IV. Nazwisko dziecka, V. Kodeks postępowania cywilnego, VI. Konwencja o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, VII. Wzory pism.

W czterech pierwszych częściach autor omawia szereg pojęć k.r. i o.: alimenty i ich wysokość, alimenty dla pełnoletniego, fundusz alimentacyjny, egzekucja, stosowanie art. 5 k.c., osoba będąca w niedostatku. Szczególnie ważna jest część druga poświęcona ustalaniu ojcostwa, poszerzonym możliwościom dowodowym w związku z wynikami badań DNA w świetle dwu szczególnie ważnych orzeczeń SN, z 25 kwietnia 1997 r. I CKN 68/97 (orzeczenie niepublikowane) i orzeczenie z 10 listopada 1999 r. I CKN 885/99 (publ. w OSN 2000, poz. 96). Tak więc ostatnie orzecznictwo SN podnosząc walor dowodu z badań DNA zauważa, że przy pozytywnym ustaleniu ojcostwa można mówić o prawdopodobieństwie graniczącym z pewnością (99,999%) i wobec tego dowód z badań DNA może być traktowany jedynie jako środek weryfikacyjny domniemania ojcostwa. Autor komentarza powołuje tu literaturę dotyczącą badań DNA. Dowody z grupowego badania krwi i z HLA będą stopniowo wypierane przez dowód DNA. Autor dla ułatwienia pracy czytelnikowi podaje obszerny wykaz adresów laboratoriów pracujących w oparciu o tę metodę. Autor cytuje również orzeczenie SN z 1994 r., że nawet w przypadku dopuszczenia dowodu z badań DNA nie można ograniczać przeprowadzania innych dowodów. W świetle powyżej cytowanych rozwiązań przyjętych w orzecznictwie stronom powinno się pozwolić na najbardziej szeroką obronę ich interesów procesowych (kom. s. 123). Wszechstronność stosowania dowodów jest w procesie o ustalenie ojcostwa niezbędna. Autor dla poparcia tej tezy cytuje orzeczenie SN sięgające 1951 r.

W tekście wzoru pozwu o ustalenie ojcostwa autor, pewnie z minionej na szczęście epoki polskich milionerów (sprzed denominacji), określił zarobek powódki robotnicy na 2 mln zł, a pozwanego rzemieślnika na kwotę 8 mln zł. Ten drobny lapsus, jak sądzę, można autorowi wybaczyć.

Andrzej Bąkowski